

REFERAT Udvalget for Erhverv, Klima og Lokal udvikling - 2022-2025 d. 04-03-2024

Mødedato Mandag d. 04. marts 2024 kl. 16:30

Mødested Mødelokale 5, Allerslev

Mødedeltagere Jens K. Jensen, Klaus Kristiansen, Susanne Borup, Bente Blumensaat, Nynne Larsby Friis, Grethe Nørtoft Saabye

Indholdsfortegnelse

EKL - Godkendelse af dagsorden.....	3
EKL - Orientering marts 2024.....	4
EKL - Status på Handleplan for Klimaindsatsen 2023-2024.....	5
EKL - Status på erhvervspolitisk handleplan 2022-2024.....	9
EKL - Udpegninger til Erhvervsrådet 2024-2026.....	11
EKL - Landsbypuljen 2024 - Frigivelse af anlægsmidler og udvidelse af formål.....	13
EKL/KFT/SSÆ/BU/TMB/JAI - Orientering om Aktivitetsdag i Gevninge.....	16
EKL - Eventuelt.....	18
EKL - Godkendelse af referat.....	19

Punkt 1: EKL - Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Godkendt

Punkt 2: EKL - Orientering marts 2024

23-008475

Beslutning

Taget til orientering

Resumé

A. Præsentation af Lejre Kommunes nye klimaprojektledere

På mødet deltager Lejre Kommunes nye klimaprojektledere Marie Chimwemwe Degnbol og Lotte Ruegaard Petersen.

Marie er kandidat i Forvaltning fra RUC og har siden arbejdet med facilitering, deltagelse, fællesskabelse, formidling, forskning og undervisning i forhold til grøn omstilling. Hun har blandt andet været rådgiver og facilitator for bofællesskaber, og de sidste 2 år har hun været projektleder og underviser i Plant et Frø på Vibevedgaard i Lejre.

Lotte er uddannet miljøplanlægger (RUC - TekSam) og er ved at færdiggøre en ph.d. i dialogbaseret landskabsplanlægning på Københavns Universitet, hvor hun har forsket i udvikling af metoder til samskabelse i det åbne land.

Lotte og Marie vil kort præsentere sig for udvalget under dette punkt.

B. Status på klimaskov

I forbindelse med den videre proces omkring etablering af klimaskov i Allerslev, er der kommet mindre tilretninger på grund af de tekniske installationer i området, som gasledning, elkabel, telekommunikation, sigtelinje til Allerslev Kirke m.v. (se bilag 1). Dertil har vi tilføjet et lille biodiversitetsareal, som er et areal, der udlægges til urørt skov med en lavere beplantningsgrad, hvilket betyder, at vi er oppe på 2.450 tons CO₂, som er meget tæt på det oprindelige. Den endelige ansøgning til Klimaskovfonden med revideret kortmateriale er indsendt den 20. februar 2024. VVM-screeningsafgørelsen er i offentlig høring i 4 uger fra den 21. februar 2024.

Det forventes, at Hededanmark går i gang med at jordbearbejde arealet i slutningen af marts måned. Derefter kan skovrejsningen påbegyndes april/maj 2024.

Bilag

Bilag 1 - Skovkort

Punkt 3: EKL - Status på Handleplan for Klimaindsatsen 2023-2024

24-001017

Beslutning

Taget til efterretning

Resumé

I denne sag orienteres Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling om status på Handleplan for Klimaindsatsen 2023-2024.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at orienteringen om status for arbejdet med Handleplan for Klimaindsatsen 2023-2024 tages til efterretning.

Beslutningskompetence

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling.

Sagsfremstilling

Baggrund

Lejre Kommunes Klimaplan blev vedtaget på kommunalbestyrelsesmødet den 23. marts 2021, sag nr. 15. Af Klimaplanen fremgår det, at der følges op på klimaindsatsen årligt med en status på klimaprogrammet, herunder om programmet bevæger sig planmæssigt fremad. Desuden er det med Klimaplanen vedtaget, at planen evalueres og revideres hvert femte år og tilpasses eventuelle nye nationale målsætninger. Næste revision af Klimaplanen forventes vedtaget i 2025.

I foråret 2023 blev Klimahandleplan 2023-2024 vedtaget. Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling blev samtidig orienteret om status for gennemførte indsatser.

Klimaarbejdets udvikling og resultater i 2023

Klimahandleplanen er inddelt i følgende indsatsområder:

- Energi
- Transport
- Landbrug og arealanvendelse
- Ressourcer og cirkulær økonomi
- Kommunen som virksomhed
- Kommunikation og engagement

Der er iværksat indsatser på tværs af alle ovenstående kategorier, og i det følgende beskrives udvalgte nedslagspunkter og fremskridt i relation til arbejdet med Klimahandleplanen i 2023.

Energi

Termonet: Otte landsbyer blev screenet for termonet i januar 2023, og efterfølgende afholdt Lejre Kommune fire borgermøder om termonet for de syv landsbyer med potentiale for termonet. Tre landsbyer, Gevninge, Kirke Hyllinge og Kirke Såby, oprettede efterfølgende varmegrupper, som ultimo 2023 modtog støtte fra Landsbypuljen til udarbejdelse af projektforslag. Lejre Kommune faciliterer fortløbende processen med videndeling, myndighedsarbejde, kommunikation og praktisk tilrettelæggelse.

Fjernvarme: I 2023 vurderede forsyningsselskabet Fors, at der ikke var potentiale for fjernvarme i Lejre By. En gruppe borgere henvendte sig efterfølgende til energiselskabet E.on, som vurderede, at der er potentiale for fjernvarme i Lejre By. Kommunen holdt et møde, hvor flere selskaber kunne præsentere deres løsning for borgerne. En borgergruppe valgte at gå videre med E.on, som nu er i færd med at udarbejde et projektforslag for Lejre By, som forventes færdigt i foråret 2024. Lejre By Varmegruppe har planlagt at oprette et a.m.b.a i foråret 2024. Lejre Kommune faciliterer fortløbende processen med videndeling, myndighedsarbejde, kommunikation og praktisk tilrettelæggelse.

Osted blev i Varmeplan 2022 udpeget som potentielt fjernvarmeområde. Fors igangsatte i august 2023 en kampagne for at afdække interessen for tilslutning til fjernvarme i byen. Der var imidlertid ikke tilstrækkelig interesse i Osted, hvorfor projektet blev afsluttet primo 2024. Administrationen vil fremover indgå i dialog med tidligere og eventuelt nye initiativtagere med interesse for fælles, grønne varmeløsninger i Osted.

Vedvarende energiproduktion: I Lejre Kommunes Klimaplan er det en overordnet målsætning at etablere 150.000 MWh vedvarende energi i kommunen frem mod 2030. For at sikre hensigtsmæssig og passende planlægning for vedvarende energi i Lejre Kommune er en undersøgelse af potentialet for VE-produktion i Lejre Kommune iværksat og forventes klar i foråret 2024. Undersøgelsen vil danne grundlag for det kommende arbejde med Kommuneplan samt revision af Klimaplanen.

Transport

Samkørsel: Indsatsen for samkørsel via platformen Nabogo blev påbegyndt i 2023. Markedsføring af app'en blev suppleret med online kampagner og fysiske aktiviteter til fremme af samkørsel målrettet borgere og virksomheder i Lejre Kommune. I 2023 blev der gennemført 816 samkørsler i alt. Der ses en betydelig fremgang primo 2024, hvor der er gennemført 811 kørsler i perioden fra 1. januar til 20. februar 2024.

Elcykler: Vidensprojekt om "Tryk elcykelparkering ved stationer" påbegyndt, herunder tilsagn om 375.000 kr. i støtte fra den statslige Cykelpulje 2023. Projektet afsluttes i 2024.

Ladestandere: Lejre Kommune har fået tilsagn om 470.000 kr. til opsætning af nye ladestandere til elbiler. Udmøntning forudsætter kommunal medfinansiering.

Landbrug og arealanvendelse

Klimaskov-projekt syd for Lejre By: Klimaskovfonden gav i marts 2023 foreløbigt tilsagn om støtte på kr. 360.000 til finansiering af klimaskov på 8 ha syd for Lejre By. Et § 17, stk. 4-udvalg, Klimaskovudvalget, har desuden udarbejdet en række anbefalinger til skoven, som blev tiltrådt af Kommunalbestyrelsen i 2023. Klimaskoven forventes rejst af HedeDanmark i 2024.

Opnormering af klimaindsatsen: I forbindelse med budgetaftale 2024-2027 blev det besluttet at opnormere med en klimamedarbejder til landbrug og arealanvendelse. Dermed styrkes klimaindsatsen, herunder specifikt arbejdet med udtagning af lavbundsjord, skovrejsning, multifunktionel arealanvendelse og omstilling af landbrugserhvervet.

Ressourcer og cirkulær økonomi

Repair-caféer: Reparation er en vigtig brik i omstillingen til klimavenlige samfund. Der er etableret fire repair-caféer med støtte fra Lejre Kommune i henholdsvis Sæby, Ejby, Hvalsø og Lejre. Caféerne drives lokalt og er fortsat velfungerende og fungerer tillige som lokale samlingssteder i de fire byer.

I en kortlægning foretaget af Danmarks Naturfredningsforening, Gate 21 og Aalborg Universitet fremhæves Lejre Kommune som en af de kommuner i Danmark, hvor man gør særlig meget for at minimere affaldsmængden blandt andet gennem repair-caféer, deleskure samt via kommunens indkøbspolitik. [Læs mere her.](#)

Kommunen som virksomhed

Omlægning af kommunens bilflåde: I Klimaplanen er det et delmål, at mindst 50 % af kommunens bilpark skal være omlagt til alternative drivmidler i 2025. I 2023 var Lejre Kommunes andel af grønne biler på 49,6 %, og Lejre Kommune ligger fortsat på en 4. plads på landsplan i forhold til grønne køretøjers andel af bestanden.

Energibesparelser: I 2023 blev der etableret varmebesparende faner i hallerne samt udskiftet lys i flere af de kommunale bygninger.

Kultur- og science-bygning, Osted Skole og Osted Børnehus: Begge nybygninger er opført og ibrugtaget i 2023. Som et led i arbejdet med klimavenligt og bæredygtigt byggeri er begge bygninger DGNB guld-mærkede. I DGNB-systemet evalueres et byggeri ud fra seks hovedområder: Miljømæssig kvalitet, økonomisk kvalitet, social kvalitet, teknisk kvalitet, proceskvalitet og områdekvalitet.

Kommunikation og engagement

Klimaugen: Under Klimaugen 2023 blev der afholdt 33 klimaarrangementer, og samarbejdet med eksterne arrangører var vellykket. Der var stor interesse for at deltage i og samskabe om Klimaugen, hvor det skønnes, at mere end 3.000 borgere deltog. Årets Klimauge indeholdt et bredt spektrum af arrangementer med fokus på alt fra klimavenlig mad, grønne investeringer, grøn omstilling af virksomheder, kunst og klima, regenerativt landbrug, grøn mobilitet, klimatilpasning med mere.

For en uddybning af ovennævnte indsatser se bilag 1.

Prioritering af klimaindsatsen i 2024

Lejre Kommunes Klimaplan skal revideres i løbet af 2024, og den nye Klimaplan godkendes politisk i første halvår af 2025. En stor del af klimaarbejdet i 2024 allokeres derfor til dette arbejde. Planen for den forestående revision af Klimaplanen forelægges Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling i foråret 2024.

Derudover fortsættes klimaindsatsen med udgangspunkt i Klimahandleplanen 2023-2024. For at kunne prioritere mellem Klimaplanens mange tiltag udgør følgende parametre fortsat en rettesnor for, hvilke indsatser der indgår i Klimahandleplanen:

A) Omkostningseffektive tiltag: Jo større CO₂-reduktion pr. krone, desto højere prioritet.

B) Tiltag med markant signalværdi: Tiltag, der kan motivere andre til at engagere sig og ændre adfærd, prioriteres.

C) Tiltag med gode synergieffekter: Tiltag, der også understøtter sundhed, almen dannelse, biodiversitet, miljø, rekreation, herlighedsværdi med mere prioriteres.

I Handleplan for Klimaindsatsen 2023-2024 indgår 36 specifikke indsatser. 29 indsatser er i proces og fortsættes i 2024. Seks indsatser iværksættes i 2024, og heraf er tre nye, mens tre indsatser er rykket fra 2023 til 2024. En enkelt indsats afventer eksterne aktører. (Se mere i bilag 1).

Som det fremgår af Klimahandleplanen fylder særligt indsatser på transport- og energiområdet samt kommunen som virksomhed. At fokusere på transport- og energiområdet, hvor indsatserne netop rummer et stort potentiale for at nedbringe CO₂-udledningen, stemmer overens med ovenstående prioriteringsprincipper. Transport og energi stod i 2021 for henholdsvis 39 % og 33 % af CO₂-udledningen i Lejre Kommune.

Udledninger fra kommunen som virksomhed fylder ikke meget i det samlede CO₂-regnskab, men når Lejre Kommune går forrest som rollemodel i den grønne omstilling, kan det motivere til adfærdændringer og engagement i hele kommunens geografi. Desuden opnås for mange af disse tiltag synergieffekter, såsom økonomiske besparelser, mindre forurening, klimadannelse, og så videre. Med udgangspunkt i de anførte principper for prioritering tilfører de 10 indsatser for kommunen som virksomhed både markant signalværdi og en række synergieffekter.

Landbrugssektoren står for 26 % af udledningerne i kommunen (2021). Med ansættelsen af en ny klimamedarbejder til landbrug og arealanvendelse vil områder som udtagning af lavbundsjord, skovrejsning, multifunktionel arealanvendelse, biodiversitet og grøn omstilling af landbrugserhvervet blive opprioriteret i 2024 og frem.

Af Klimaplanen fremgår det, at: 'Vi har en plan, men vi er klar til at gribe de muligheder, der opstår undervejs samt tilpasse planen til nye vilkår.' (Klimaplanen, s. 16). Handleplan for Klimaindsatsen 2023-2024 udstikker, ligesom Klimaplanen, en retning for klimaarbejdet med mulighed for at kvalificere og tilpasse indsatserne til ny viden og nye vilkår undervejs.

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at implementeringen af handleplanen forløber planmæssigt. Tre af de 36 indsatser i Handleplan for Klimaindsatsen 2023-2024 er rykket til 2024, hvor der opnormeres med en ny klimamedarbejder i administrationen.

Administrationen vurderer desuden, at implementering af en handleplan har styrket administrationens arbejde med klimaindsatsen, herunder det tværgående samarbejde og monitorering af fremdrift for de enkelte indsatser.

Økonomi og finansiering

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Lejre Kommune.

Bilag

Bilag 1: Status på Klimahandleplan 2023-2024

Bilag 2: Artikel om affaldsforebyggelse fra dr.dk

Punkt 4: EKL - Status på erhvervspolitisk handleplan 2022-2024

20-1416A

Beslutning

Ad. 1) Taget til efterretning

Ad. 2) Udvalget ønsker, at erhvervspolitikken skal revideres

Resumé

Med sagen forelægges status på udmøntningen af handleplan 2022-2024 for Lejre Kommunes erhvervspolitik.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. At status på udmøntningen af handleplan 2022-2024 for erhvervspolitikken tages til efterretning.
2. At udvalget beslutter, om erhvervspolitikken skal revideres.

Beslutningskompetence

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling.

Sagsfremstilling

Baggrund

Kommunalbestyrelsen godkendte den 24. august 2021, sag nr. 21, Lejre Kommunes nuværende erhvervspolitik og tilhørende succeskriterier inden for fire prioriterede temaer for perioden 2021-2024. Kort opsummeret blev det besluttet, at Lejre Kommune vil arbejde for:

- En helhedsorienteret tilgang til erhvervsudvikling
- At skabe vækst, der kan måles
- At sikre, at det er attraktivt at bo og arbejde i kommunen
- At skabe bedre rammer og infrastruktur

De 13 succeskriterier er omsat til en handleplan for perioden 2022-2024, som blev godkendt af Udvalget for Erhverv & Turisme den 30. november 2021, sag nr. 3.

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling blev introduceret til erhvervspolitikken og handleplanen den 2. maj 2022, sag nr. 4.

Erhvervspolitik, succeskriterier og status på handleplan er vedlagt som bilag.

Status

Det fremgår af den vedlagte status på handleplan 2022-2024 for udmøntning af erhvervspolitikken, at:

- Syv af succeskriterierne opfyldt med udgangen af januar 2024.
- Arbejdet med yderligere fem af succeskriterierne er i proces, og det vurderes muligt at opfylde dem inden udgangen af 2024.
- For ét succeskriterium vurderes det som urealistisk at opnå det fastsatte mål med de ressourcer, der er til rådighed.

Ønsker til proces for fremadrettede erhvervsprioriteringer

Succeskriterierne og handleplanen gælder frem til udgangen af 2024, mens erhvervspolitikken er gældende, indtil andet besluttet.

Jævnfør styrelsesvedtægten varetager Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling den umiddelbare forvaltning af kommunens opgaver inden for det erhvervsmæssige område, herunder blandt andet:

- politik- og strategiskabelse i forhold til den lokale, regionale, nationale og internationale (EU) erhvervspolitiske dagsorden,
- branding af erhvervslivet og Lejre Kommune som bosætningskommune,

- forbedring af rammevilkår for erhvervslivet i Lejre Kommune,
- udvikling af den lokale erhvervsservice i samarbejdet med eksterne parter såsom Erhvervshus Sjælland om den specialiserede erhvervsservice til vækstvirksomheder i Lejre Kommune.

Administrationen beder derfor udvalget drøfte og tilkendegive, hvilken proces udvalget ønsker i forhold til arbejdet med erhvervspolitikken efter 2024.

På baggrund af udvalgets beslutning vil administrationen fremlægge et forslag til den ønskede proces i andet kvartal 2024.

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at der med Lejre Kommunes erhvervspolitik, de tilhørende succeskriterier og handleplanen er sat nogle meget ambitiøse mål for erhvervsindsatsen.

Det er administrationens vurdering, at status på handleplanen giver et aktuelt og realistisk billede af arbejdet med udmøntningen af erhvervspolitikken.

Af status på handleplanen fremgår det, at særligt kommunikationsindsatserne har der ikke været ressourcer til. Ved handleplanens vedtagelse havde erhvervsteamet en studentermedhjælper med primært ansvar for kommunikation. Stillingen blev nedlagt i forbindelse med en besparelsesrunde i 2022.

Økonomi og finansiering

Sagen har ingen direkte økonomiske konsekvenser.

Bilag

erhvervspolitik_final_tilgængelig

erhvervspolitik_succeskriterier_tilgængelig

Status på Handleplan 2022-24 – udmøntning af erhvervspolitik

Punkt 5: EKL - Udpegninger til Erhvervsrådet 2024-2026

24-001066

Beslutning

Taget til efterretning

Resumé

Med denne sag forelægges nye udpegninger til Erhvervsrådet. Udpegningerne sker som vedtaget i kommissoriet for Erhvervsrådet. 10 af udpegningerne er således foretaget af erhvervsforeninger og brancheorganisationer, og sker for perioden 1. april 2024-31. marts 2026.

To af udpegningerne er foretaget af Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling og sker som følge af, at de tidligere udpegede medlemmer har ønsket at udtræde af Erhvervsrådet. Disse udpegninger sker for perioden 1. april 2024-31. marts 2025.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at udpegningerne tages til efterretning.

Beslutningskompetence

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling.

Sagsfremstilling

Baggrund for udpegningerne

Erhvervsrådet fungerer som et advisory board og som erhvervslivets talerør over for Lejre Kommune. Erhvervsrådet består af op til 21 medlemmer, heraf to politiske repræsentanter for Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling, og 19 virksomhedsrepræsentanter for det lokale erhvervsliv. Kommissoriet for Erhvervsrådet er vedlagt som bilag.

Virksomhedsrepræsentanterne udpeges for en periode på to år ad gangen, således at 9 virksomhedsrepræsentanter udpeges af Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling i ulige år, og 10 virksomhedsrepræsentanter udpeges af erhvervsforeninger og brancheorganisationer i lige år. Ud over de 10 virksomhedsrepræsentanter, som i år skal udpeges af erhvervsforeninger og brancheorganisationer, skal der også udpeges to repræsentanter til pladser, som Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling har udpegningsret til. Det sker, fordi to medlemmer selv har ønsket at udtræde af Erhvervsrådet.

Udpegninger:

Bygge- og anlæg: Ole Winther, Winther & Møllenbach ApS, udpeges af SMVdanmark. Lars Mikkelsen, Mester Mikkelsen ApS, udpeges af DI Byggeri.

Landbrug og fødevarer: Per Thomasen, Bækkenstoft, genudpeges af Landbrug & Fødevarer.

Fremstilling og produktion: Claus Petersen, Hvalsø Teltudlejning ApS, genudpeges af Dansk Industri.

Handel og finansiering: Jesper Weiss, Constructor Denmark A/S, udpeges af Dansk Erhverv.

Rådgivning og liberale erhverv: Jesper Thygesen*, Den gamle skole i Ejby, udpeges af Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling. Anne Stausholm, Anne Stausholm Landskab, genudpeges af Dansk Industri.

Detail/butiksindehavere: Kirsten Comlossy, Cake Creations DK, genudpeges af Lejre Erhvervsforum.

Turismeaktører og kreative erhverv: Mikkel Jerger, Herthadalen ApS, genudpeges af Horesta.

Iværksætter: Synne Fyhn Stephansen*, Synnes Dyreklinik, udpeges af Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling.

Lokale erhvervsforeninger: Alice Nielsen, Unicitet, og Bo Kristensen, Kabo Indeklima ApS, genudpeges af Lejre Erhvervsforum.

**udpeget for perioden 1. april 2024-31. marts 2025.*

Økonomi og finansiering

Sagen har ingen direkte økonomiske konsekvenser. Udgifterne til møder i Erhvervsrådet afholdes under bevilling 7.10.10, og beløber sig til ca. 20.000 kr. årligt.

Bilag

Kommissorium for Erhvervsrådet i Lejre Kommune godkendt den 07.03.2022

Punkt 6: EKL - Landsbypuljen 2024 - Frigivelse af anlægsmidler og udvidelse af formål

24-000198

Beslutning

Ad. 1) - ad. 4) Indstillingerne anbefales.

Ad. 5) Indstillingen godkendt. Udvalget ønsker en sag kommende udvalgmøde vedrørende anvendelse af overløbsmidler fra tidligere år til klimaindsatsen.

Resumé

Kommunalbestyrelsen skal på dette møde beslutte at frigive årets Landsbypulje og tildele Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling kompetencen til at udmønte og fordele puljemidler.

Det skal besluttes, om formålet med Landsbypuljen skal udvides, så puljen også kan omfatte driftsstøtte til gadekær (tidligere gadekærspulje) og indsatser, der understøtter realiseringen af Lejre Kommunes Klimaplan.

Der er i alt 1.056 mio. kr. i Landsbypuljen i 2024.

Med denne sag skal Udvalget for Erhverv, Klima & Lokaludvikling samtidig beslutte en overordnet fordeling af midlerne i forhold til, hvilke projektyper Landsbypuljen 2024 skal prioriteres til, samt hvordan udmøntningen skal foregå.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. At der meddeles en anlægsbevilling på 1,056 mio. kr. til finansiering af Landsbypuljen 2024 med tilsvarende rådighedsbeløb i 2024.
2. At bevillingen finansieres af det i budgettet for 2024 afsatte rådighedsbeløb på 1,056 mio. kr. til anlægsprojekt 427 Landsbypuljen 2024.
3. At formålet med Landsbypuljen udvides til også at omfatte driftsstøtte til gadekær (tidligere gadekærspulje) og projekter, der understøtter Lejre Kommunes Klimaplan.
4. At Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling tildeles kompetencen til at uddele og fastsætte kriterier for puljemidlerne.
5. At kriterier for projektstøtte og grundlag for prioritering godkendes.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen for ad. 1) - 4).

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling for ad. 5).

Sagsfremstilling

Baggrund

Lejre Kommune har siden 2014 haft en pulje til udvikling af nærområder og landsbyer. Siden 2020 har puljen været kendt som Landsbypuljen. Puljens formål er at understøtte lokale borgergrupper og ildsjæle, der tager initiativ til udvikling af deres nærområder inden for rammerne af Vores Sted og, siden 2021, Lejre Kommunes Klimaplan. Initiativerne i Gadekærspuljen er i budget 2024 blevet lagt ind under Landsbypuljen.

Administrationen har udarbejdet kriterier for projektstøtte samt beskrivelse af, hvad der bliver lagt vægt på i ansøgningerne (bilag 1).

Udvidelse af formålet med Landsbypuljen

Gadekærspuljen og Landsbypuljen blev lagt sammen i forbindelse med Budget 2024-2027. Administrationen foreslår derfor en udvidelse af formålet for Landsbypuljen, så puljen fremover kan anvendes til støtte til oprensning af og driftsstøtte til gadekær.

Traditionelt har Landsbypuljen haft til formål at udvikle nærområder og landsbyer. Erfaringerne viser, at uddelingerne fra Landsbypuljen har svinget fra år til år, således at der igennem de seneste tre år i gennemsnit har været uddelt ca. 410.000 kr. årligt. I bilag 2 ses en oversigt over de støttede projekter i 2022-2023.

Administrationen foreslår derfor, at formålet også udvides til at dække indsatser og projekter i relation til realiseringen af Lejre Kommunes Klimaplan. I det følgende uddybes forslag til, hvordan midlerne i Landsbypuljen prioriteres i 2024. Alle beløb i de efterfølgende afsnit er estimater, og der kan derfor forekomme ændringer.

Lokale fællesskaber, attraktive landsbyer

Administrationen foreslår med afsæt i erfaringerne fra tidligere år, at der afsættes en pulje på 200.000 kr. i 2024 til projekter, hvor formålet er at understøtte lokale fællesskaber og attraktive landsbyer. Det kan for eksempel være at styrke lokalområdets attraktivitet i relation til bosætning, beskæftigelse og sammenhængskraften i lokalområdet.

Projekt- og driftsstøtte til landsbyens gadekær

Gadekærspuljen har før 2024 været på 300.000 kr. årligt. Der er i de seneste år gennemført flere større oprensninger af gadekær, hvorfor administrationen vurderer, at det i 2024 vil være dækkende, at der afsættes 250.000 kr. til oprensninger af og driftsstøtte til gadekær.

Det lokale gadekær danner samlingspunkt i mange af Lejre Kommunes landsbyer, og lokale ildsjæle sørger for at passe og forskønne de grønne "åndehuller". Gennem Landsbypuljen kan man søge om projektstøtte til oprensning af gadekær og driftsstøtte til for eksempel forplejning til gadekærsdag, olie til oplevelsesbroen eller maling til borde-bænkesættet.

Fælles energi- og varmeløsninger

Administrationen foreslår med afsæt i erfaringerne fra tidligere år, at der afsættes en pulje på 300.000 kr. i 2024 til projekter, hvor formålet er at understøtte fælles energi- og varmeløsninger.

Erfaringerne fra 2023, hvor Landsbypuljen i særlig grad var prioriteret til projekter vedrørende fælles energi- og varmeløsninger, viser, at der er interesse for denne type projekter blandt borgerne, men også at det er projekter, som er længere tid om at modnes end andre borgerdrevne projekter. Administrationen anbefaler derfor, at der også i 2024 er mulighed for støtte til projekter vedrørende etablering af lokale og borgerdrevne fælles, grønne energi- og varmeløsninger i landsbyer og lokalområder, eksempelvis fælles solcelleanlæg, jordvarme, termonet med videre. Fælles for varmeprojekterne er, at de skal være med til at sikre kollektiv omstilling fra fossile opvarmningsformer til klimavenlige alternativer.

Indsatser i relation til Lejre Kommunes Klimaplan

Realiseringen af Lejre Kommunes Klimaplan kan kun ske i tæt samarbejde med borgere, foreninger og virksomheder. Men erfaringerne viser også, at nogle indsatser bliver for komplekse (for eksempel på grund af lovgivning) og administrativt tunge til, at de kan komme i gang, hvis de skal drives af frivillige. Der kan derfor være behov for, at nogle indsatser initieres af Lejre Kommune for at gøre indsatserne lettere tilgængelige.

Administrationen anbefaler derfor, at der afsættes 306.000 kr. under Landsbypuljen 2024 til indsatser i relation til realisering af Klimaplanen i 2024, det kan for eksempel være inden for grøn mobilitet, landbrug og biodiversitet og energivejledning rettet mod private og erhverv.

Administrationen vil lægge forslag til indsatser under denne pulje op til godkendelse i Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling.

Proces for udmøntning af Landsbypuljen 2024

På baggrund af erfaringerne fra de tidligere år og den foreslåede prioritering af årets pulje, anbefaler administrationen følgende proces for udmøntning af Landsbypuljen 2024:

Pulje til lokale fællesskaber, attraktive landsbyer samt fælles energi- og varmeløsninger.

Puljen anbefales at åbne 15. maj 2024 med deadline den 1. august 2024. Ansøgninger behandles på udvalgets møde den 1. oktober 2024.

Pulje til projekt- og driftsstøtte til gadekær

Puljen anbefales at åbne 15. maj 2024 med deadline den 1. august 2024. Ansøgninger behandles på udvalgets møde den 1. oktober 2024. Ansøgninger på 3.000 kr. og derunder til "Driftsstøtte til gadekær" behandles administrativt.

Indsatser i relation til Lejre Kommunes Klimaplan

Administrationen lægger løbende forslag til indsatser op til udvalgets godkendelse.

Administrationens vurdering

Det er administrationens vurdering, at en udvidelse af Landsbypuljens formål og den foreslåede prioritering af Landsbypuljemidlerne i 2024 vil fremme mulighederne for at understøtte lokal og bæredygtig udvikling i Lejre Kommune.

Økonomi og finansiering

Anlægsbevillingen til Landsbypuljen 2024 søges finansieret af det i budget 2024 afsatte rådighedsbeløb på 1,056 mio. kr. til anlægsprojekt 427 Landsbypuljen 2024.

Bilag

Bilag 1_ Kriterier for projektstøtte og grundlag for prioritering.docx

Bilag 2 Oversigt over støttede projekter 2022-2023

Punkt 7: EKL/KFT/SSÆ/BU/TMB/JAI - Orientering om Aktivitetsdag i Gevninge

24-001306

Beslutning

Drøftet.

Lignende henvendelser skal fremover stiles direkte til de politiske partier.

Resumé

Lejre Kommune har modtaget en henvendelse fra arrangementsgruppen bag Gevningehalvøens Aktivitetsdag om kommunal deltagelse. Aktivitetsdagen afvikles den 25. maj 2024.

I henvendelsen foreslås det, at Lejre Kommune bidrager til dagen ved at opstille og bemande ”Vores Sted”-vognen, og at fokus bliver på formidling af de større beslutninger eller sager med relevans for lokalområdet, som Kommunalbestyrelsen har behandlet. Endvidere omtales nogle emner, som aktivitetsgruppen vurderer, at deltagerne vil være interesseret i at tale med kommunale repræsentanter om.

Arrangementsgruppen nævner nedenstående som mulige eksempler:

- Udvikling af Herslev Strand efter vedtagelse af ny lokalplan
- Gevninge Bibliotek og Beboerhus
- Nyt dagtilbud ved Trællerupskolen
- Ny sti nord for Gevninge

Herudover nævner de nogle emner, som Kommunalbestyrelsen ikke har behandlet, men som de lokale borgere finder vigtige:

- Grusgrav – hvad er status, og hvad har vi af muligheder for at undgå den
- Støj fra motorvejen

Arrangementet retter sig bredt mod lokalbefolkningen, og formidling af Kommunalbestyrelsens beslutninger og eventuel diskussion af disse i forbindelse med et sådant arrangement varetages efter administrationens vurdering bedst af politikere.

Vi har derfor oplyst arrangørerne, at vi - ligesom sidste år - forelægger deres henvendelse for Kommunalbestyrelsens medlemmer med henblik på afklaring af, hvem der eventuelt ønsker at deltage og eventuelle emner til formidling.

Henvendelsen forelægges som orientering til fagudvalgene med henblik på drøftelse af eventuel interesse for deltagelse samt overvejelse i forhold til valg af emner.

Administrationen vil være behjælpelig med produktion af formidlingsmateriale, opstilling af ”Vores Sted”-vognen m.m.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at udvalget drøfter henvendelsen

Beslutningskompetence

Udvalget for Klima, Erhverv og Lokal udvikling

Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme

Udvalget for Social, Sundhed & Ældre

Udvalget for Børn & Ungdom

Udvalget for Trafik, Miljø & Byggeri

Udvalget for Job, Arbejdsmarked & Integration

Punkt 8: EKL - Eventuelt

Beslutning

Intet under dette punkt.

Punkt 9: EKL - Godkendelse af referat

Beslutning